

ANU VIJASTE ERAKOGU

Külahokkutulekutel kuurikesest ei piisa, siis lüüakse telk üles.

nägemata, kuidas nad kodust ära lendavad ega leia tagasiteed. Ja tõsi mis tõsi – kaob maalt noorus, kaovad külad, kahvatub ka rahvuslik kultuur, mida suuresti Eesti küla säilitab.

Keegi pidi külahahvale uue kooskämiskoha leidmise enda peale võtma. Julgesin. Natuke oli ikka alustuseks raha ka vaja. Olin siis valla volikogu ja sealt sain infot ning nõu.”

Esimesed 4000 krooni saadi Kohalikult Omaalgatuse Programmilt. Veel toetas vald ja iga pere annetas võimalust mööda puumaterjali. Nõnda töö lahti läkski – esimestena valmisid pingid, välikäimla ja tore katusega kiik.

“Mul on praegugi meeles see päev, kui sellest esimesest rahastamisotsusest külahahvale rääkisin – rõõm oli suur,” meenutab Anu Viljaste. “Nüüdseks on abiprojekte kogunenud palju, sest kuis muidu oleksime ka oma majakese saanud. Lisaks tulid appi meie suvesaarlased, kes andsid omapoolse rahalise toetuse.”

Headus pole ilmast otsas

Aga maa? Pahatihti jäävad head plaanid pidama just kohapuuduse taha – kõik eramaa ja see on püha ning puutumatu.

“Meie mail on teistsuguseid inimesi ka,” kiidab Anu Viljaste. “Lahkelt lubas Jaagu-Mardi perenaine Heli Tuus oma valdustest tüki külaplatsi otstar-

beks. Selles, et puhtale paepinnasele tuli muru kasvamiseks mulda vedada, ei nähtud takistust. Lähikonnas käis mitme tee remont ja kaevati kraave. Nii sai vajalikku kallist kraami lihtsalt kätte.”

Platsi serva oli jäänud kunagine masinakuur. “Meie kuurike paistabki väljastpoolt ikka kuuri moodi, kuigi ehitasime selle mõne meetri pikemaks. Aga maja on seestpoolt väga hubane.”

“Kogu töö tegime oma küla inimestega talgukorras,” meenutab Ristivälja ehituse eestvedaja. “Külaplatsil ühiselt toimetamise päev oli iga teisipäev. Käsku polnud, kes sai, see tuli. Tuldi ja toimetati ka üksi, endale sobival ajal.”

Aastal 2004 pühtisesid kahe küla inimesed uue kooskämiskoha kokkutulekuga sisse. Kokku tuli rahvast üle kolmesaja. Rahvarohkeid üritusi on seal peetud hiljemgi.

Karmen peab aga Ristiväljat eelkõige noorte kogunemiskohaks. “Mina tunnen Ristiväljal, et kooskäivad noored oleksid nagu mu õed ja vennad. Nii omaks on nad saanud. Ja seetõttu tahan sinna jälle ja jälle.”

Poleks ime, kui nende kahe küla inimesed kunagi päris seltsimaja ehitavad. Ja kui lähikonda ka töökohti tekib, on kohalikud noored kord kõik Saaremaal tagasi.

IVO PILVE

Viis põhjust, miks osta maja talvel

Levinud on arvamus, et eramut on talvel raske müüa ja ebasoovitav osta. Kummutame selle müüdi.

Maja ümbritsev haljastus lisab kinnistule kindlasti atraktiivsust, kuid talvel on paraku see toredus mattunud lume alla. Sellegipoolest juhiksin tähelepanu põhjustele, miks oleks arukas elumaja otsida just talvekuudel.

■ Ilma suviselt lopsaka taimestiku emotsionaalselt pimestava mõjuta tõuseb maja ise kõigi oma eeliste ja puudustega paremini esile. Arvestades meie kliimavööndit, mis inimesed pikkadeks kuudeks peamiselt siseruumidesse surub, on maja ehituslik kvaliteet suurema kaaluga kui haljastuse omapära. Aia meeldivaks kujundamine pole nii pakiline ja kulukas probleem kui maja elamiskõlblikuks ümber ehitamine.

■ Talvel saab maja külastades paremini aimu, kas olemasolev küttesüsteem on korras ja toimiv. Sellest lähtuvalt saab ennustada ka ees ootavaid küttekulusid.

■ Köetud ruumid püsivad kauem soojad, kui maja on hästi soojustatud. Talvel on müüjal keeruline maja soojapidavust üles kiita, kui tema jutu taustaks põrand jalge all külma õhku või katuseservast jääliustikud alla koolduvad.

■ Lumerohke talv näitab, kui hea on ligipääsetavus kinnistule. Eriti oluline on see info kahtlemata linnalähedaste arenduste või vanadele talukohtadele ehitatud eramute puhul. Huvipakkuva majani viival kõrvalteel hange kinni jäämine pole ostjale just parim reklaam, isegi kui suvel sealsed maastikupildid hinge kinni võtavad.

■ Talviselt lühike päev ja pikk öhtu sunnivad tähelepanu pöörama piirkonna valgustusele. Ka ilma autota liikuvad pereliikmed peaksid end koduteel turvaliselt tundma.

KATRIN NOPPEL

Uus Maa Tartu
büroo maakler

